

Čís. 12854.

Ustanovení § 469 obč. zák., že nestačí ke zrušení hypoteky zánik dluhu o sobě a že jest hypotekární statek tak dlouho zavázán, až jest dluh vymazán z pozemkové knihy, neplatí při exekučním zástavním právu. Exekuční zástavní právo trvá jen dotud, dokud to odpovídá skutkovému stavu, bez ohledu na stav knihovní.

Opomenutí výmazu exekučního zástavního práva, jež vyšlo při rozvrhu nejvyššího podání na prázdno, není na překážku, aby pro tutéž pohledávku, vykonatelnou i proti vydražiteli jako solidárnímú spoludlužníku, nebyl povolen vnučený vklad zástavního práva na téže nemovitosti proti vydražiteli.

Ustanovení § 13 knih. zák. nebrání, aby s převodem vlastnického práva k ideální polovici nemovitosti na vlastníka druhé ideální polovice nebyl povolen současně i vklad vnučeného zástavního práva na převedený podíl.

(Rozh. ze dne 29. září 1933, R I 738/33.)

Nemovitost čís. 144 byla ve spoluvlastnictví Františka M-a a Emilie M-ové. Na polovině nemovitosti Františka M-a vázlo vnučené zástavní právo pro vykonatelnou pohledávku Okresní nemocenské pojišťovny 5.657 Kč, příslušející jí proti manželům M-ovým. Ve vnučené dražbě vydražila polovinu Františka M-a Emilie M-ová. Při rozvrhu nejvyššího podání vyšla Okresní nemocenská pojišťovna se svou pohledávkou na prázdno. Zástavní právo, váznoucí na vydražené polovině nemovitosti pro tuto pohledávku, nebylo vymazáno. Okresní nemocenská pojišťovna navrhla pak exekuci vkladem vlastnického práva na polovinu nemovitosti čís. vl. 144 pro Emilii M-ovou a vnučeným zřízením zástavního práva na téže nemovitosti k vydobytí vykonatelné pohledávky 5.657 Kč. Soud první stolice vyhověl návrhu a nařídil, aby a) na polovině dosud Františku M-ovi připsané bylo vloženo právo vlastnické pro Emilii M-ovou, b) by na celé nemovitosti Emilii M-ové připsané bylo vloženo právo zástavní za vykonatelnou pohledávku Okresní nemocenské pojišťovny 5.657 Kč s přísl. Re k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Prvý soud neprávem povolil vklad zástavního práva na celé nemovitosti Emilii M-ové připsané za vykonatelnou pohledávku vymáhající strany 5.657 Kč, neboť nehledíc k tomu, že na celé nemovitosti neměla býti povolena exekuce, ježto o ni nebylo žádáno, nemůže býti povolena ani ohledně polovice, které příklepem nabyta dlužnice, poněvadž na polovici nemovitosti, náležející Františku M-ovi, dosud vázne tato pohledávka a, ana vydražitelka nežádala dosud za její výmaz, poněvadž se na ni z nejvyššího podání nedostalo, jest žádost aspoň nyní předčasnou. Paragraf 237 ex. ř. dává sice vydražiteli oprávnění, by nepřevzatá břemena a pohledávky, na něž se nedostalo z nejvyššího podání, při vkladu vlastnického práva k vydražené nemovitosti dal zároveň vymazati, avšak nevylučuje tento paragraf, by břemeno nebo pohledávka nebyly obnoveny, ovšem třeba za

tím účelem slyšeti osobu, pro kterou právo nebo břemeno jest zapsané a jest tudíž patrné, že jest zapotřebí souhlasu nejen vydražitelky, nýbrž i oné osoby, což se může státi a není pak zapotřebí výmazu. Podle § 3 zákona ze dne 23. května 1883, čís. 82 ř. zák. soud z moci úřední, když vydražitel sám nežádal za vklad práva vlastnického k vydražené nemovitosti, může jej k tomu donucovati a při vkladu práva vlastnického pro vydražitele zároveň podle § 237, prvý odstavec ex. ř. dáti vymazati veškeré poznámky na řízení dražební se vztahující, avšak pohledávky, na něž se nedostalo, může soud jen k žádosti vydražitele, pokud se týče oprávněných osob dáti vymazati, což se v souzeném případě nestalo.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu potud, že se povoluje vymáhající věřitelce vklad vnučeného zástavního práva pro její vykonatelnou pohledávku 5.657 Kč s 5%ními úroky od 30. září 1930, útratami 201 Kč 35 h, útratami 138 Kč 65 h, útratami rekursu 123 Kč a útratami dovolacího rekursu jakožto dalšími útratami exekucními 279 Kč, na ideelní polovici domu čís. 44 vl. č. 144, které nabyta Emilie M-ová v exekuční dražbě vedené proti Františku M-ovi u okresního soudu v Ž. pod značkou spisovou E 241/31.

D ů v o d y:

Vnucené zástavní právo pro vykonatelnou pohledávku okresní nemocenské pojišťovny 5.657 Kč s příslušenstvím, vložené jen na ideelní polovici Františka M-a k domu č. p. 44 vl. č. 144 zaniklo již v době, když okresní nemocenská pojišťovna dne 5. března 1933 zažádala na základě téhož exekučního titulu, znějícího i proti Emilii M-ové, jež ideelní polovici Františka M-a ve vnučené dražbě proti němu vedené nabyta, o vklad zástavního práva pro tutéž vykonatelnou pohledávku na ideelní polovici nabyté Emilií M-ovou v dražbě. Neboť podle právoplatného rozvrhového usnesení ze dne 6. října 1932 č. j. E 241/31-41 vyšla okresní nemocenská pojišťovna se svou pohledávkou 5.657 Kč s příslušenstvím na prázdno a mělo vnučené zástavní právo podle § 237 třetí odstavec ex. ř. býti vydražitelkou Emilií M-ovou vymazáno. Ustanovení § 469 obč. zák., že nestačí ke zrušení hypoteky zánik dluhu o sobě a že jest hypotekární statek tak dlouho zavázán, až jest dluh vymazán z pozemkové knihy, neplatí při exekučním zástavním právu (rozhodnutí čís. 4956 a 7548 sb. n. s.) a nemohl by se ani postupník domáhati ochrany důvěry v knihy veřejné (srovnej čís. 5153 sb. n. s.) a trvá proto exekuční zástavní právo jen dotud, dokud to odpovídá skutkovému stavu (srovnej judikát bývalého nejvyššího soudu vídeňského čís. 188), bez ohledu na stav knihovní. Nebylo by tedy opomenutí výmazu na překážku povolení vnučeného vkladu zástavního práva pro tutéž vykonatelnou pohledávku na téže ideelní polovici. Jest však uvážiti, že Emilie M-ová byla již před dražbou knihovní vlastnicí druhé ideelní polovice téhož domu č. 44 vl. 144, že však vymáhající věřitelka současně v jediné žádosti žádala o vnučený vklad vlastnického práva podle § 350 třetí odstavec ex. ř. pro Emilií M-ovou k vydražené ideelní

polovici a o vklad vnuceného zástavního práva jen na tuto ideální polovici a vnucený vklad práva vlastnického byl právoplatně povolen. Vnucenému vkladu práva zástavního nepřekáží ustanovení § 13 knih. zákona (platí podle § 88 odstavec 2 ex. ř. i pro exekuční řízení), podle něhož lze povolit vklad zástavního práva na ideální podíl jen, jestli právo vlastnické ke knihovnímu tělesu zapsáno k rukám několika osob. Neboť účelem tohoto ustanovení jest zjednodušiti a učiniti přehledným pozemkovou knihu, čemuž by se přičilo, kdyby se výhradné vlastnictví jediného vlastníka zatěžovalo na různých ideálních podílech různými zástavními právy. Tohoto nebezpečí však není v souzeném případě, kde vlastnictví celého knihovního tělesa přešlo na výhradnou vlastníci postupně po ideálních podílech různě zatížených, neboť za takového stavu jest zřejmým, která ideální polovice má býti zatížena vnuceným zástavním právem a v době, kdy byla podána žádost za vklad vnuceného zástavního práva, nebyla povinná strana ještě vlastníci ideální polovice, jež měla býti současně s knihovním převodem vlastnického práva zatížena. Ustanovení § 13 knih. zákona neklade důraz na početnost spoluvlastníků, nýbrž na početnost ideálních podílů. Jsou-li tyto zřejmé, různě zatížené a převod vlastnictví k ideální části se děje současně s vkladem zástavního práva na převedený ideální podíl, není překážky, aby žádosti nebylo vyhověno.

Čís. 12855.

Bylo-li již právoplatně rozhodnuto o tom, u koho z rodičů má býti dítě vychovááno, a o výši výživného, nebyl opatrovnický soud oprávněn, aby k oznámení o rozluce rodičů o výchově dítěte a o placení výživného znovu rozhodoval. Učinil-li tak přece, jest opodstatněna zmatečnost podle § 41 odst. (2) písm. e) zák. čís. 100/1931 sb. z. a n. a jest zrušiti všechna usnesení opatrovnickým soudem v tomto směru vydaná.

(Rozh. ze dne 29. září 1933, R I 766/33.)

Právoplatnými usneseními opatrovnického soudu bylo rozhodnuto, že nezletilé manželské děti mají býti ve výchově matky, a byla stanovena výše výživného. K oznámení o rozluce manželství rodičů opatrovnický soud znovu rozhodl o výchově jejich dětí a o placení výživného. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů jako zmatečná.

Důvody:

Právoplatnými usneseními opatrovnického soudu ze dne 21. prosince 1929 a ze dne 27. srpna 1930 bylo ustanoveno, že nezletilí zůstanou ve výchově matčině a byla určena výše výživného, jež musí otec dětí platiti. Opatrovnický soud nebyl proto oprávněn, aby k oznámení o rozluce manželů o výchově jejich dětí a o placení výživného